

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 9. sz. Tompa Mihály-u. 9. sz.
Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttör és egyéb felszólalás.
Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.

Feloldó szerkesztő:
GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:
RÁBELY KÁROLY.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 12 korona. — Félévre . . . 6 korona.
Egyes szám ára: 24 fillér.
A hirdetés díja:
Bármiféle adományok nyugtázása soronként . . . 20 fillér.
Egy háromhasábos petítorsó térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttör sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetés és nyilttör közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Gyűlések a vármegyeházán.

Rimaszombat, 1918. márczius 11.

A közigazgatási bizottság ülése.

E hó 11 én délelőtti 10 órakor volt Putnoky Mórész főispán elnöklése alatt a közig. bizottság e havi ülése. A választott tagok közül részt vettek azon Szemann Endre, Szilárdy Béla, dr. Radóinszky György, Szent-Iványi Árpád, Szent-Ivány József, Marton János és Szabó László.

Elsőnek dr. Fonet Gyula alispán gondosan összeállított jelentését tárgyalta a bizottság, melyet több hozzászólás után tudomásul vett. Az alispáni jelentés megemlékezett a nehéz közéleti állapotokról, a sajtószárnya—aggteleki és a kelemér—zadorfalva—ragályi ut építése iránti munkálatok előkészítéséről s az alispánnak egy nagyjelentőségű akciójáról, mely a Rimaszombatban felállítandó vegyvizsgáló állomás érdekében indult meg. Bejelenti az alispán, hogy a takarmány rekvizálás folytán gyönyörű állatállományunkat veszélyeztetve látja s miután az egész vármegye részére mindössze egy waggon konkoly, egy waggon vacsora korpá és két waggon olaj pogácsa lett engedélyezve, 10 waggon korpá, ugyanennyi olajpogácsa és 15 waggon konkoly kiutalását kérte a földmivelésügyi minisztertől. A tavaszi mezőgazdasági munkákra 300 hadifoglyot és 300 kincstári lovat kérelmezett, de csak 250 hadifogoly lett engedélyezve.

Ezután az alispán előszóval válaszolt a múlt havi ülésen Szent-Ivány József által tett interpellációra s jelentette, hogy a putnoki főszolgabíró panasza eljárást megvizsgálta s meggyőződött arról, hogy a gazdasági egyesülettel szemben a vetőmag szabítási igazolványainak kiállítását tekintetében a nevezett főszolgabíró teljes jóhiszeműséggel járt el s a törvényes intézkedésekhez szigorúan ragaszkodott. Lehet, hogy a törvény helytelen értelmezése forgott fenn, de rosszhiszeműség semmi esetre sem.

Szent-Ivány József köszönettel vette tudomásul a választ.

Szent-Iványi Árpád felszólalása folytán elhatározta a bizottság, hogy a vetőmag és a rézgálic sürgős kiutalása érdekében feltűzést intéz a földmivelésügyi miniszterhez.

Ezután a szakteredákra került a sor. Az állategészségügyi állapota kedvező volt, a közegészségügyi helyzete némileg rosszabb lett a több helyen felépett hólyagos himlő és kanyaró járvány folytán.

Ülés után a felelőválasztmány gyűlésezett.

Rendkívüli megyegyűlés.

A közig. bizottság ülése után a törvényhatósági bizottság tartott rendkívüli közgyűlést Putnoky Mórész főispán elnöklése alatt.

A gyűlés megnyitása után a főispán megemlékezett a keleti fronton történt békeeseményekről s reményét fejezte ki, hogy az általános béke sincsen már messze. Ezután jóváhagyta a közgyűlés Rimaszombat város feladására vonatkozó határozatát és Szent-Ivány

József örömmel üdvözölte a sikeres eladás alkalmából dr. Kovács László polgármestert, aki szép szavakban köszönte ezt meg.

Ezután a kormány bemutatkozó leiratával kapcsolatban Szent-Iványi Árpád indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az új kormányt bizalommal üdvözli. Több törvényhatóság átíratáshoz járult hozzá a közgyűlés és több fontos községi ügyet intézett el.

Hírek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

A közéletmezési kormánybiztos Miskolc székelyhelyel megkezdte működését és közvetlen hangú leiratban kérte az alispán s a közigazgatási hatóságok támogatását. Az alispán bizalomteljes leiratban válaszolt erre. A kormánybiztos kilátásba helyezte leiratában, hogy Rimaszombatba el fog látogatni s ez alkalommal tisztii értekezletet fog tartatni a járási főszolgabírákkal és a polgármesterekkel. A kormánybiztos különben Miskolcon az elmúlt napokban értekezletet tartott a hatáskörébe tartozó vármegyék első tisztviselőivel. Vármegyénket illetőleg ezen értekezlet e hó 16 én szombaton volt s azon az alispán gyengélkedése folytán helyette dr. Söldos Béla várm. főjegyző jelent meg Gál István várm. aljegyző kíséretében.

Mikor lesz petroleum? A kereskedelmiügyi miniszter márczius hó 10-től április hó 15-ig terjedő időre 220 mm. petroleumot utalt ki a vármegye részére a biharszilágyi petroleumfinomítóól. A februári hátralék leszállítását stornozta. Ez a két hír nem sok reményt nyújt arra, hogy hamarosan petroleumhoz jussunk, mert a kiutalás és leszállítás között — sajnos — óriási időközök szoktak eltelni.

Aszalt szilvát utalt ki az alispán a kórházak, gyógyintézetek s a városi lakosság ellátására.

A hadsereg marhaszükséglete. A földmivelésügyi miniszter az alispán útján felhívja azon gazdákat és állattartókat, akik 50 darab szarvasmarhánál nagyobb állományval rendelkeznek, hogy a hadsereg szükségletére állataikat az Állat- és Takarmányforgalmi r.-t.-nál ajánlják fel, mert különben kénytelen lesz szigorú rekvizálási eljárást elrendelni.

Nincs hatósági kenyér. Keserű hangú levél érkezett több ipari munkás nevében szerkesztőségünkhöz, mely azt a szomorú tényt panasolja el, hogy e héten a hatósági kenyérgyárban nem adtak kenyeret s hogy napok óta teljesen kenyér nélkül áll a hatósági gondoskodásra reáutalt s nehéz és fontos munkát végző munkásosztály. A levél keserű hangja, — melynek éle városunk polgármestere ellen irányul, — túl megy a megengedett határon s így nem közölhetjük, de a város vezetőségének s a megye alispánjának felhívjuk figyelmét ezen körülményre és azonnali orvoslást és intézkedést kérünk azok érdekében, akik eddig soha sem panaszkodtak a közéletmezés sok bajai miatt s most is csak kétségbeesztő helyzetük kényszerít erre.

Az orosz hadifoglyok kicserélése.

Az orosz béke megkötése óta gazdaközönységünk körében nagy a nyugtalanság, hogy a náluk gazdasági cselédek pótlásául alkalmazott orosz hadifoglyokat csakhamar elviszik és hogy ennek következtében munkaerő nélkül marad-

nak. Nap nap után számosan keresik fel személyesen vagy beadványokban az Alispáni hivatalt, hogy orosz hadifoglyokat a munkabizottság minél előbb szerb vagy olasz hadifogollyal cserélje ki.

Illetékes helyről annak közlésére kértünk fel, hogy a munkabizottságnak ezen kérelmeket nem csak hogy teljesíteni, de ezidőszert meg előjegyezni sem áll módjában, mert az orosz hadifoglyok kicserélésére még előkészítő rendelkezések sem érkeztek.

Utalnunk kell a főrendiházban és a képviselőházban elhangzott azon kormány kijelentésekre, hogy az orosz hadifoglyokat csakis a munkaerő pótlások előzetes kiadása után fogják a gazdáktól elvinni. Sok bajt és kellemetlenséget okoz a gazdáknak és így a munkabizottságnak is, hogy az orosz hadifoglyok a tavaszi idő beállta óta az eddigénél is nagyobb számban hagyják el önkéntesen munkahelyüket. Ennek egyrészt az az oka, hogy az orosz hadifoglyok hazafelé igyekeznek, nincs már türelmük a kicserélés rendes idejét bevárni, másrészt pedig az ok az és ez a gyakoribb, hogy a munkaadók éppen a szökésektől tartva, a hadifoglyokat jogosan megillető munkabérek tartják vissza, továbbá hogy ugyanezen okból folyólag sem alsó sem felső ruházatukról, sem lábbeliről nem gondoskodnak. Az előbbi esetekben a munkabizottság a pótlásról a tudomására hozott esetek sorrendjében gondoskodik, de az utóbb említett esetekben kénytelen lesz a munkaadókat munkaerő nélkül hagyni, mert igazságtalan eljárás volna, hogy az egyik gazdánál lerongyolódott hadifogoly a másiknak adásuk ki rongyosan, az pedig minden következmény nélkül egy jól felruházott foglyot kapjon gazdaságába.

Hanvay Zoltán levele a szerkesztőhöz.

„Tisztelt Szerkesztő Ur! Becses lapjának tegnapi számában Farkas Géza urtól egy engem nagyon közelről érintő levél jelent meg, amely engem saját írásom megtagadásával s az ő alispánküli meggyanusításával vádol meg.

Hosszu életem folyamán talán annyit megérdemlenék, hogy mindig következetesen igyekeztem tárgyilagosan igazságos lenni, hogy ezen alapuló véleményemet mindenki, — egy ellenfeleim, mint saját pártom — sőt mint a „Falusi Levél” tanúsítja — a trón irányában is mindig bátran kimondtam — soha durva, vehemens modorban se nem szóltam, se nem irtam, annál kevésbé nyultam a rut meggyanusítás fegyveréhez. Első olvasáskor úgy gondoltam, hogy ezen levélre nem érdemes válaszolni. De mégis csak megteszem. Azon régi viszonyról fogva, mely a „Gömör Kishont” hoz fűz, — azontelül törvényeink alapján — kérek becses lapjának legközelebbi számában helyet lehető rövid és teljesen tárgyilagos levelem számára.

Csodálkozom, hogy Farkas Géza ur — a közélet embere — idegessé válik minden jogos kritikára.

Ismételem, hogy visszavonulásom után sok ideig nyugodtan láttam Gömörben a Farkas

Géza ur kezében a hamisítatlan Deák politika ügyét, annyival inkább, mivel olyannyira tulment rajtam a Tisza iránti rajongásban, hogy úgy a Tompában, mint Mohácson a katonaságnál tennen hirdette, hogy annyira imádja Tiszát, hogy kész volna előtte az utca porában térdre borulni. Én őt nagyrabecsültem s most mégis az én levelemből akarja rám bizonyítani, hogy én azokkal ellentétbe kerülve, őt méltatlanul meggyanusítottam! Mind a meggyanusítás, mind levelem ráolvasása szerfelett gyöngén sikerült. Tisztelt ellentelem, nem engem, — de Önt hagyta cserben az emlékező tehetsége. Megfelekedett Ön arról, hogy az ön interpellációja kettős volt. Az egyik a dobsinai takarékpénztár ügyében elkövetett állítólagos atrocitások — a másik a református autonomikus jogok megsértéséről szólt. A vármegyénél lemaradván; ezeknek a pártolására kért föl Tiszánál. Én hűségesen distingválva, az utóbbi kívánság teljesítésére készségesen ajánkoztam s tényleg felkértem Tiszát, hogy ugyanis mint miniszterelnök, ugys mint az ország első kávinistája, hacsak oda, hogy jövőben egyetlen felekezeti autonóm jogait ne lehessen jogtalan hivatalos beavatkozással csorbítani. A citátum ezen irányban helyes. De aztán, hogy én csakis ezt ígérhettem meg, és nem egyebet, maga bizonyítja Farkas Géza ur a Sárospataki Református Lapokra való hivatkozással. Ugyan mi köze lehetne ezeknek a dobsinai takarékpénztár ügyéhez. Ezen kérdésben az én álláspontom egészen ellenkező volt, tehát se nem ígérhettem meg, se nem támogathattam ez irányban a Farkas Géza ur kívánságát. Igaz, hogy a levélben szó van arról, hogy koronatanu lehetek; de ez természetesen csak a szabadságolásoknál elkövetett szabálytalanságokra vonatkozott s nem a dobsinai takarékpénztár ügyére. Hogy e részben mit irtam Tiszának, az kivonatban olvasható a „Falusi Levél”-ben.

Ezekből világos, hogy elbámultam, midőn Farkas Géza ur értesített, hogy: „a siker főképpen az én levelemnek köszönhető.” Én nem tudom: volt-e az én levelemnek sikere. De ha volt, úgy az csak annyi lehetett, hogy Tisza „mint főispánt” a Házban a lehetőség szerint megvédelmezte Kubinyi Gézárt.

Ami a nehézményezett főispáni aspirációkat illeti, kitűnik a következőkből, hogy senki se állíthatja rólam azt, hogy ennek említése részemről „Calumnatio audax” volna. Midőn Lukács László utolsó napjaiban oly igazán méltatlan módon felmentette Bornemisza Lászlót, Kubinyi Géza jött helyébe. Köztudomású volt, hogy ebben a Farkasok voltak a főtenyezők. Köznyelven forgott, hogy valami olyan paktummal, hogy ha jobb állást kap, Kubinyi megy és Farkas Zoltán jön helyébe, Farkas Géza pedig rimaszécsi képviselő lesz. Ezen paktum ellen senkinek se volt kifogása. Hosszu időn át a Farkasok voltak minden tüskön, bokron át való erőszakosságnak meghonosítói, aminek a vége az lett, hogy Gömörben az ellenzéki ember oly ritka lett, mint a fehér holló. De aztán kitört a világháború. Ama bizonyos jobb állásból (állítólag a Duna-Vardar csatorna igazgatóságából) nem lett semmi. Farkas Géza megkérdezte Kubinyitól: mi lesz a rimaszécsi képviselőséggel? Kubinyi megmondta, hogy Tisza a főispánoknak bizalmas rendeletben meghagyta, hogy amennyiben azok, akik a többség megteremtésében részesek voltak, vállalkozzanak, mást nem szabad támogatni. Eszerint csak akkor támogathatná, ha Hámos Antal nem vállalkoznék. Erre Farkas Géza következőket mondotta: „Köztudomású, hogy Sziklay állása Abaujban tarthatatlan. Ő azt hiszi, hogy már csak családi összeköttetéseinél fogva is ő egyaránt jó szolgálatot tehetne a kormánynak és a vármegye békéjének is, arra kérte tehát, működjen közre Sziklay felmentésében.” Erre Kubinyi azzal felelt: „én idegen vármegye dolgába nem ártom magamat s legkevésbé ott, mivel Sziklay gyerekkori barátom.”

Én Kubinyival nem érintkeztem; de ezt ő nyíltan úgy beszélt el, mikor a hecc ellene megindult. Amint Kubinyit ösmerem, eléggé férfi ahhoz, hogy szükség esetén ezt bármely fórum előtt nyíltan elmondja. A hecc vége ösmeretes. De a fenti igazolja, hogy amit irtam, az nem volt se gyanusítás, se rágalom.

Tavaly augusztus végén hazajöve Lucsvná-

ról, meglátogattam Lukács Géza. Szóba került Farkas Géza, megkérdeztem, hogy igaz-e az, hogy Farkas Géza úgy nyilatkozott, hogy: „most már igazán nem tudja az ember, melyik párthoz csatlakozzék?” A válasz ennyi volt: „most már tudja, mert belépett az Alkotmány pártba.” Honnan tudod ezt? — kérdeztem tovább. „A jégbarlangnál meglátogattam Komáromy Pista s elmondta, hogy Pesten járva, a Pannóniában ebédelt, ahol hozzá ment Mezőssy Béla miniszter s megkérdezte: nem kísérné-e el a minisztériumba, hová ő gyalog megy? Utközben megkérdezte Mezőssyt, igaz-e, hogy Farkas Géza belépett az Alkotmánypártba? „Igaz, — mondta a miniszter, — csak hogy addig kunksált, míg minden főispáni állás be volt töltve.” Ime egy másik bizonyíték, hogy én nem gyanusítottam.

A pártváltoztatás mindenkinek egyéni dolga, amelyhez senki másnak nincs köze. Ha csupán erről volna szó, úgy egy betűvel sem emlékeztem volna meg róla. De bocsánatot kérek, az még ma is unikum számba megy, hogy valaki azon kormány bizalmi vezérőrnoka legyen, amely az ő bálványát megbuktatta. Ezt akarom megörökíteni s talán azt is elmondhatom, hogy oly selyemkeztűsen, amint alig tett volna más.

Amit pedig általában a vármegye dilettáns kódó politikusaírói mondtam, azt állom ma is és mindörökké.

Szívesen elfogadom, hogy legnagyobb ellenségeimből alakítsassék jury. — én biztos vagyok, hogy a verdikt unisono felmentő lesz. Egyéb iránt ezen ügyben ez utolsó szavam életemben. Hanva, 1918. márczius hó 11.

Hanvay Zoltán.

Hirek és vegyesek.

Személyi hír. Putnoky Mórész főispán e hó 12 én Budapestre utazott s onnan e hó 17 én Tornaújára érkezik a gazdasági egyesület közgyűlésére. Résztvesz e hó 19 én a putnoki képviselőválasztáson s gyanú Rimaszombatba jön.

Fényes kitüntetés. A gömöri gazdasádalom egyik büszkesége: dr. korlátli Bernáth István, volt országgyűlési képviselőnk, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója a szociális és szövetkezeti ügy, valamint a mezőgazdaság terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Ferenc József rend középkeresztjét kapta a csillaggal.

Főigazgatói látogatás. A múlt hét végén érkezett városunkba Jurkovich Emil, a beszterezébányai tankerület kiváló főigazgatója, aki szombaton, vasárnap és hétfőn megvizsgálta a rimaszombati egy. prot. főgimn. ügyeit, meglátogatta a tanítási órákat, átnézte a tanulók dolgozatait, meggyőződött az ügyvezetés rendes menetéről. Kedden délelőtt konferencián adta elő tapasztalatait s gyakorlati jó tanácsait a tanári kar munkájával megelégedését fejezte ki s köszönetet mondott az intézetben kisegítő tanerőknek.

Iskolai ünnepség. Mint múlt számunkban jeleztük, a főgimnáziumi ifjuság márczius 9-én bucsuzott a hadbavonulókól a „Tompa” önképzőkör díszterében. A „Himnusz” éneklése után Lukács Géza VII. o. tanuló mondott szépen sikerült bucsubeszédet, majd Bleyer Viktor játszta szép gyakorlatossággal hegedűn Rieding: Concertinóját, zongorán pedig Loysch Ödön tanuló kísérte szép technikával. Marikóvszky Elza pedig Zilahy: „Az aranyérem” cz. darabját szavalta sok tetszéssel kísérve. Gyóni Gézáról olvasott fel érdekes dolgozatot Tóth Zoltán. Wallentinyi Dezső ifjusági elnök szavalta el hangulatos verseit: „Hadszázállás-kor” és „Anyák, ne sirjatok” czimmel. Musotter Aranka Brahms „Magyar táncok” cz. zongoradarabját adta elő. A hadbavonulók nevében Bálint Géza mondott megható bucsubeszédet. Ezután Loysch Ödön igazgató az érettségi bizonyítványokat kiosztván, atyai szerető szavakkal vett bucsut az ifjakól. Horváth Zoltán cserkészparancsnok a cserkészek nevében aranyérem kitüntetését adott át Bálint Géza, Török István és Wallentinyi Dezső segédtisztéknek és más kitüntetetteknek s az ünnepség a „Szózat” éneklésével véget ért. Nagyszámu intelligens közönség volt jelen s ott volt az épen itt időző Jurkovich Emil beszterezébányai tankerületi főigazgató is.

Márczius 15. ünnepelése. A nemzeti ünnepet hagyományos kegyelettel ülték meg városunkban. Különösen az iskolák és a kulturegyesületek vették ki a részüket az ünnepelésből. Már a reggeli órákban 8 órakor vonultak az elemi fiúiskola növendékei az intézet termeibe s ott lelkes szavalat és énekszámokkal áldoztak a nagy idők emlékének. Hasonló ünnepelés volt az elemi leányiskolában is reggel 9 órakor s a nemzetiszín szalagokkal díszített kislányok szintén szavaltak és szépen énekeltek.

Délelőtt 11 órakor a polgári leányiskola ünnepelt a tornacsarnokban s 12 pontból álló programot adtak elő. Matócsy Klára tartott elnöki megnyitót, Mitske Aranka, Kovács Gizi, Veress Ilonka szépen szavaltak, Gyürky Sári, Lévai Ilonka zongoráztak, Tóth Belli szép melodramát adott elő Lengyel Malvin zongorakísérete mellett s a növendékek énekkara többször dalolt Matócsy Pál hivatott vezetésével.

Az egy. prot. főgimnázium ünnepé délután 3 órakor folyt le 9 pontból álló programmal. A „Himnusz” éneklése után Loysch Ödön tanuló talpraesett beszéde nyitotta meg az emlékünnepet, Tóth Zoltán díszmagyarban lelkesen szavalta a „Talpra magyart”. Makovich Lajos szépen szavalta „A vén cigány” cz. melodramát Horváth Ilonka csinosa, ügyes zongorakíséretével. Remenyik D. zső a „Kerthágói harangokat” szavalta jó hatással, Fényes Elemér pedig tartalmas felolvasást tartott az ünnep jelenőségéről. Ábrányi ünnepi költeményét hatásosan, szépen adta elő Szabó Boriska Suppének egy régi darabját zongorán adták elő 4 kézzel szép technikával Loysch Ödön és Tóth Zoltán. A Szózat éneklése zárta be az ünnepiséget.

A vármegyei kaszinó a többi társaskörökkel együtt délután 3 órakor rendezett ünnepi szövegű szövegű megjelentek Ott Gál István, lapunk szerkesztője olvasott fel az ünnep jelentőségéről tömör és tartalmas előadásban, amely mély hatást váltott ki a hallgatóságban. A költői hangulata felolvasás utal a mai világháború borzalmaira és hérosz példákra s így folytatja: „Lehet, hogy vannak, akik elbűbölve a világháború esemény tömkelegétől, nem láják meg a zománcot és patinát a mult nagy napján, de a szívükben ezek sem lennének „örpe nepek”, ezek sem „feledhetnek” és nagyságot” s ezek előtt is tisztán kell állnia annak a történelmi igazságnak, hogy a világháború hálalkomédiája mellett is felharsog a márcziusi Himnusz egztervő hangja s belekapcsolódik a történelem örök harmóniájába olyanképpen, mint a komor felhők közül kieselő nap sugar aranyos reflexe.” Utal az egészséges felvilágosodás és a szociális érzés mélyszéges tisztítóerejére, amely az új ezerév dicsőségét belekapcsolhatja az első ezer esztendő ragyogásába és szépségeibe.

A Polgári Olvasókörben közvacsora keretében ünnepeltek, amilyen mintegy 100 tag vett részt. A vacsora befejeztével Komáromy Géza főgimn. tanár emelkedett szólásra, szép és lelkes szavakkal emlékezett meg az 1848-iki márcziusi eseményekről. Fejtette a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméit. Megemlékezett a most folyó világháborúról és a végén imaszert fohászában kért áldást a sokat szenvedett magyar népre és hazára. A résztvevők emelkedett hangulathat maradtak együtt a késő éjjeli órákig. A vacsorát Gede István jónévi vendéglős közmegelegedésre szolgáltatta.

Dr. Osváth Gyula felolvasása Kassán. A kassai kir. jogakadémianak gömöri születésű tanára — ki mint a József kir. herceg szanatórium választmányi tagja és prot. patronage egyleti titkár — jelentős részt vesz Kassa szociális intézményei fejlesztésében, e hó 6 án az ottani róm. kath. autonom körben sikerült felolvasást tartott a nők választójogáról. A Kassa város multjával foglalkozó könyvével feltűnt jogtanárnak újabb tanulmánya szintén tudományos készütségről tett bizonyítást és a nagyszámban egybegyűlt díszes közönség, melynek sorában volt Fischer-Colbric Ágoston v. b. t. t. megyéspüspök és a kassai társadalom számos kitünősége, a felolvasást megérdemelt elismerésben részesítette.

Kitüntetés. A király Grünman Nándor tiszolci illetőségű 307. sz. gy.-e.-beli hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitézségeért a III. osztályu katonai érdemkeresztet a kardokkal adományozta. Ez már a negyedik kitüntetés. A kitüntetett hadnagy Grünman Ármin tiszolci kereskedőnek a fia.

Orosz fogságból hazatért megyei tisztviselő. Hegyessy István tb. főszolgabíró, aki mint az 5 ik honvédhuszárezred zászlósa, 1916 nyarán orosz fogságba esett, most megszökött az orosz fogságból és fojó hó 14 én Rimaszombatba érkezett hozzátartozóihoz. Hegyessy kilencz hónapot a troiskoszaszki fogolytáborban töltött, onnét Berezkowkára szállították, majd Pétervárra került, ahol az utóbbi időben az ott uralkodó fejtelenség közepette a dán konzulátus gondoskodott ellátásáról. Február 17 én sok társával elhagyta Pétervárt és elindult a német front felé s azt éppen Dülaburg megszállása alkalmával ebben a városban érte el. Hegyessy hazatérése hozzátartozói, kiterjedt rokonsága és ismerősei körében nagy örömet keltett.

A tornaljai kabaré. melyet e hó 16 án rendez a tornaljai vidéki ifjuság, fényes sikerűnek ígérkezik s a nagyszerű programmon dr. Mihálik Dezső és Komoróczy Miklós lapunk munkatársai is szerepelnek.

Belügyminiszteri kiküldetés. Mint értesülünk a belügyminiszter városunk szülöttjét és lapunk volt külső munkatársát *Hermatyz-Simon* Loránt belügyminiszteri titkárt, aki a háboru tartamára a belügyminisztérium részéről, a vörös kereszt egyeslet királyi biztosa mellé volt kirendelve, ezen szolgálata alól felmentette és a belügyminisztériumban felállított idegenforgalmi osztály vezetésével bizta meg. A belügyminiszter ezuttal a Vöröskereszt egyeslet királyi biztosa mellett ekként megüritült állásra ugyancsak városunk szülöttjét *Sovinger Géza* belügyminiszteri segédfogalmazót küldte ki, akit ezen kirendeléssel egyidejűleg a honvédelmi miniszter is saját hatásköréből kifolyólag, mint a m. kir. 5. honvéd huszárezred főhadnagyát katonai szempontból a vörös kereszt egyeslethez szintén beosztotta.

Pénzügyintézet közgyűlése. A Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank r.-t. közgyűlést e hó 14-én tartotta meg. A közgyűlést dr. *Meskö Miklós* elnök nyitotta meg, megemlékezvén arról, hogy az intézet a háboru súlyos körülményeinek és a megpróbáltatásoknak dacára szilárd és fejlődésképes alapon áll, ami elsősorban az intézet volt vez. főnök: *Szeman Endre* pápai prélatának és dr. *Fodor Bélának* nagy érdeme. Buzgó és önzetlen munkásságuk elismerésül az intézet arcképeiket megfestette, amelyek most már a tanterem falát díszítik. Az elismerésért *Szeman Endre* a közgyűlésnek mel. g. szavakkal mondott köszönetet. Ezután áttért a közgyűlés a tárgyszorozat egyes pontjainak tárgyalására. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentését, valamint a mérleget egyhangulag elfogadta és a felmentést megadta. Majd elhatározta a közgyűlés, hogy a részvényitőkét 500,000 koronára felemeli 3000 drb. új részvény kibocsátása által. Ezen 3000 drb. részvényből 2000 drb. 100 kor. névértékű részvényt a Putnoki Takarékpénztárnak ad át, a többi 1000 drb. részvényt 170 kor. vételáron a régi részvényesek rendelkezésére bocsátja, olyképen, hogy minden 2 drb. régi részvény egy új részvény elővételére jogosít. Az elővételi jog f. év április 15-ig gyakorolható. Az ezen határidőn túl elhelyezetlen részvények 200 kor. vételáron nyilvános árverésre bocsátatnak. Az aláírási határidő április 30-ig tart. Az ezután is fennmaradó részvényeket egy erre a célra alakult szindicátus veszi át. A részvényitőke-felemelés és a változott viszonyok az alapszabályok átalakítását tették szükségessé; az igazgatóságnak erre nézve készített tervezetét a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Majd az igazgatósági tagok választására, egy felügyelőbizottsági tag és 30 választmányi tag választására került a sor. A sorrend szerint kilépett dr. *Mihalik Dezső* és dr. *Bonyó Gyula* igazgatósági tagokat, valamint *Müller Vilmost* igazgatósági taggá a közgyűlés egyhangulag megválasztotta, a felügyelőbizottságba *Meskö Barna* árvászéki jegyző választotta meg. Végül *Szeman Endre* indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet mondott az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak, valamint a tisztikarnak ügybuzgó munkásságáért.

A *Nyustyai Takarékpénztár* folyó év márczius hó 2-án tartotta XXXII. ik rendes évi közgyűlést *Nyustyan* rimakokovai *Knöpfler* Károly nagybirtokos elnöke alatt. *Glózer* Jenő ügyvivő igazgató előterjesztése alapján elfogadta a közgyűlés az igazgatóság jelentését, mely szerint az 1917. évi nyeresemény a zárszámadások értelmében 177188 korona 57 fillért tesz ki. Kiemelendőleg tudatja, hogy az intézet saját tárczája terhére eddig 900000 korona hadikölcsönt jegyzett. Az igazgatósági jelentés a legösszintébb részvét hangján emlékezik meg *Basilides* Jánosnak elhunytáról, ki évtizedeken át mint az intézet igazgatója, azt páratlan lelkiismeretességgel vezette s az intézet felvirágoztatásában maradandó érdemeket szerzett. Emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében is megörökítette. Ugyancsak meleg részvétellel emlékezik meg a jelentés *Purjesz* Ignác felügyelő bizottsági tag elhunytáról. A közgyűlés ezután a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadta s a megüresedett felügyelőbizottsági tagsági helyre *Kohn* Sámuel klenézi lakost választotta meg egyhangulag. Az intézet részvényei utáni osztalék 16 koronában lett megállapítva. A közgyűlés jótékony célokra 600 koronát szavazott meg. A közgyűlés jegyzőkönyvét *Molnár* Zoltán igazgatósági jegyző vezette.

A *Putnoki Agrárbank* r.-t. e hó 27-én tartja évi rendes közgyűlést s a három éves pénzügyintézet 769 kor. 69 fillér tiszta nyereséggel zárja a múlt esztendő.

A *Tiszolczi Takarékpénztár* r.-t. e hó 27-én tartja 47. ik rendes közgyűlést.

Altalanos Ipartestületi Nyugdíj-egyesület közgyűlése. A rimaszombati ált. ipartest. nyugdíj-egyesület márcz 17-én d. e. 11 órakor tartja rendes közgyűlést a „Polgári olvasókönyv” dísztermében, amelyen a jelentéseken kívül a zárszámadásokat tárgyalják s az új tisztikart és a választmányt választják meg 3 évre.

Névnappmegváltás. *Dapsy* József névnappmegváltás czímen 20 koronát adományozott a nyomorék gyermekek otthona czéljaira, mit ez uton is hálás köszönettel nyugtat a fehéskereszt elnöksége.

Halálozások. Dr. *Kres* Gyuláné szül. *Kishonthy* Margit életének 50-ik évében hossz. betegség után Vashegyen elhunyt. A boldogultat márczius 12-én temették ugyanott, a gyásziistenti tiszteletet Gömörvárosban 13-án tartották. Férjén: dr. *Kres* Gyula vashegyi orvoson kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

Horváth János életének 81. ik, boldog házasságának 46. ik évében Rozsnyón, márczius hó 11-én meghalt; temetése 12-én történt ugyanott, a gyásziistenti tiszteletet 14-én tartották. Az elhunytat neje és gyermekei gyászolják, köztük *Horváth* Béla tornaljai szolgabíró.

Dr. *Rónai* Adolt főorvos, a dunakeszi hadkórház parancsnoka folyó hó 7-én Budapesten elhunyt. Dr. *Deutch* Miksa helybeli fogorvos az elhunytban apósát gyászolja.

A Gazdasági egyesületnek e hó 17-én Tornalján megtartandó s igen nagyszabásúnak ígérkező közgyűlése elő élénk érdeklődéssel tekint a vármegye gazdaközönsége s erre városunkból is sokan elutaztak. A közgyűlésről legközelebbi számunk részletes tudósítást hoz.

Uj mezőgazdasági alakulás. A vármegyei gazdasági egyesület áruosztálya r. t. jelentős átalakítás előtt áll s egy új s alapjába véve tekintélyesnek látszó alakítás veszi át a részv. társaság berendezését és vagyonát. Az új alakítás „Gömörkishontvármegyei Gazdasági Egyesület Áruszövetkezete” czég alatt kívánja a gazdaközönség gazdasági szükségletét beszerezni, terményét értékesíteni, a vetőmagtermelést szervezni, a bővebben termő növényfajtákat meghonosítani, gőz és motoros talajművelőgépekkel bérszántást végezni. Egy üzlet rész értéke 100 kor. A szövetkezet alapítási tervezetét a vármegye gazdaérdekeltségének jelentős tényezői írták alá.

Helyreigazítás. A Rimaszombat r. t. város rendőrkapitányi hivatala által hűdeltet 1918. évi lóosztályozás 1918. márczius 27-éről elhalasztatik s annak megtartása az ujabban közölteendő hirdetésménnyel fog a közönség tudomására hozatni.

Gyermekelőadás és zeneestély Nyustyan. A líkéri gyártelepi kaszinó nagytermében márcz. 3-án és 4-én szépen sikerült gyermekszínelőadást és zeneestélyt rendeztek a líkertelepi tanítótestület tagjai. A gyermekek a „Hadárva” cz. gyermekszínművet adták elő s a 3. szölamu énekek kedves behatással voltak a közönségre. Igen tetszett *Botár* Vera líkéri árvaházi és *Wikler* Anna líkéri iskolai tanítónő 4. kezes zongorajátéka. *Székely* Lajos gyári számtiszt zongorkíséréte mellett *Parkas* Abris körorvos adott elő tízes magyar dalokat sok tapssal honorálva. A gyermekek tüdőri kösz-tümmelenete a 12. hónapról sok gyönyörűséget szerzett a nézőknek. Volt több élőkép és sikerült szavaltat is. Az est anyagi oldala sem maradt hátra: 936 Korona volt a bevétel hadárva és özvegyek javára.

A Rimaszombati Konzervgyár Detail-üzlete. A Rimaszombati Konzervgyár a rimaszombati Erzsébet-terem kies. ben. elárúsításra üzletet nyitott, amely izléses és kedves berendezésével fogva a fővárosi piacon is helyet foglalhatna.

Adomány. A Nyomorék gyermekek részére *Horvát* József Csiz, 10 koronát adományozott. Hálásan köszöni *Lukács* Gézné.

Nyugtázás. A Vöröskereszt czéljaira vet-tük s következő kegyes adományokat: *Pénzben:* dr. *Weinberger* Rezsőné Rimaszombat 5 k. 50 f. *Természetben:* Balogh Jánosné Gesztete 1/2 liter tej. Hus ti Lajos Bellény 5 drb. tojás. Mayer Zsuzsanna Rimafürész 6 drb. tojás. Patkó Ist-vánné Zeherje 6 drb. tojás. Csernok Józsefné Csiz 6 drb. tojás. — Hálás köszönetet mond az Elnökség.

Fogorvosi rendelés (LOSONCZ, Sükey-utca 4. szám) délelőtt 9-től 12 óráig, délután 2-től 6 óráig. Készíték platin és arany koronákat, rágásra alkalmas fogakat, fogtömést, fogkivétel érzéstelenítéssel és a fogorvosi szakmába vágó összes munkákat. **Dr. Aczél Sándor,** fogorvos.

Apolló-színház.

E héten szerdán műsor változás volt s a „Szenvedések országútján” című társadalmi dráma került színre. Most szombaton és vasárnap: „Királyom meghalok érted!” című szenzációs és impozáns filmdráma kerül színre. — A jövő hét műsora a következő: Márczius 20, szerda. Henny Porten-est. „A leigázott lélek” társadalmi dráma. Főszerepben Henny Portennel. — Márczius 21, esztűrtök, elsőrangú művészt. Czegléd Gyula országghírű zeneszerző. Kovács Andor kabaré író és konferanszier. Balog Búzska kabaré művész nő felléptével. — Márczius 23—24. szombat és vasárnap „Dr. Laufen” egy orvos tragédiája. Felvételeket az Uher film-gyár készítette. — Márczius 25. hétfő „Egyiptom gyöngye” főszerepben Waldemar Paylander.

Forgács, Apolló illatszertár

Miskolc, Széchenyi-utca 62. szám.

Villamos megállóhely: Népbank mellett.

Pipere és gyógyszappanok. Kosmetikai

különlegességek. — Háztartási cikkek

legelőcsőbb beszerzési forrása. 3

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Husvétli illatszerek óriási választékban.

Rimaszombat rend. tan. városban

az országos vásár

folyó év márczius hó 22-én (pénteken) fog megtartatni. Vészmertes helyekről mindentéle állat felhajtható.

A Tiszolczi Takarékpénztár R.-T.

az ez évi 47-ik

rendes közgyűlést

1918. márczius hó 24-én d. u. 3 óra-kor Tiszolczon, saját házában tartja meg.

Erre a közgyűlésre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívtnak.

Igazgatóság.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy folyó hó 18-án a Rimaszombati Lőértékesítő Állomásnál a lőárverés nem lesz megtartva.

Lőértékesítő állomásparancsnok.

Mindenkinél magasabb aranyat

10, 8 és 6 koronáért grammját.

Klein Sámuel m. államv. pálya órás Miskolczon,

3—4 Királyhíd után a második órás üzlet.

Ajánlkozás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy mindentéle uj

ácsmunkálatokat,

valamint javításokat is mérsékelt árban — pontosan és kifogástalanul elkészítve, úgy vidéken mint helyben — felvállalok.

Szolgálatkészségemet tisztelettel felajánlva, a n. é. közönség szives pártfogását kéri

Jávorszky József

7—8 ács iparos, Rimaszombat, Tompa-utca 32. sz.

Eladó ház.

PUTNOKON, a Kigyó-utcában levő, Hudiczius István tulajdonát képező magános udvar, kerttel együtt eladó. — Értekezni lehet: **Huszka Istvánnal** Rimaszombat, Sziijártó utca 21. sz.

Gömörmegyei Nép- és Iparbank R.-T. Rimaszombat.

Aláírási felhívás.

F. évi márczius hó 4-én tartott évi rendes közgyűlésünk elhatározta, hogy a bank részvénytőkéje 1000 drb új részvény kibocsátása által 200,000 koronával 520,000 koronára emeltesse fel és hogy ezen új részvényekből 800 drb a régi részvények birtokosainak ajánlatsék fel átvételre, míg 200 drb nyilvános aláírásra bocsáttassék. A részletes feltételek megállapításával a közgyűlés az igazgatóságot bízta meg.

Ezen közgyűlési határozat alapján:

1. Felajánlunk 800 drb részvényt a régi részvényeseknek a következő feltételek mellett:

a) minden két drb régi részvény alapján egy új részvény vehető át,

b) az átvételi árfolyam darabonként 390 koronában állapítatik meg, melyből 200 korona a részvénytőkére, 190 korona pedig a tartalékalapok javára fog iratni,

c) az átvételi jog 1918. márcz. hó 26-tól kezdve 1918. ápr. hó 15-ig bezárólag, hétköznapokon a rendes hivatalos órák alatt a bank pénztáránál gyakorolható. Ezen határidő leteltével az elővétel jog megszűnik,

d) aki átvételi jogával élni kíván, tartozik a régi részvényeket a bank pénztáránál felülbélyegzés végett bemutatni s egyidejűleg az új részvény ellenértékét, 390 koronát s ezen összegnek 1918. január 1-től a befizetés napjáig járó 5% os kamatát, valamint bélyegilleték címén darabonként 2 koronát — ideiglenes elismervény ellenében lefizetni,

Rimaszombat, 1918. márczius hó 6-án.

e) az ideiglenes elismervények f. évi szept. hó 1-től kezdve lesznek a bank pénztáránál végleges részvényekre becsesélve,
f) az új részvények a f. évi osztalékban részesülnek,
g) azon részvényesek részére, akik az új részvények értékét teljesen befizetni nem tudták, igen előnyös feltételt lombard kölcsönről gondoskodtunk.

2. A további 200 drb, valamint a nem optált részvényeket a következő feltételek mellett nyilvános aláírásra bocsátjuk:

a) a kibocsátási árfolyam darabonként 450 koronában állapítatik meg, melyből 200 korona a részvénytőkére, 250 korona pedig a tartalékalapok javára fog iratni,

b) az aláírás 1918. április hó 10-től kezdve 1918. április hó 20-ig bezárólag, hétköznapokon a rendes hivatalos órák alatt a bank pénztáránál eszközölhető,

c) az aláírás alkalmával a jegyzett részvény 450 korona ára, ezen összegnek 1918. január hó 1-től a befizetés napjáig járó 5% os kamata, valamint darabonként 3 korona bélyegilleték készpénzben — ideiglenes elismervény ellenében — lefizendő,

d) az ideiglenes elismervények f. évi szept. hó 1-től kezdve lesznek a bank pénztáránál végleges részvényekre becsesélve,

e) a jegyzett részvények a f. évi osztalékban részesülnek,
f) tulajjogs esetén az igazgatóságnak jogában áll a jegyzéseket lezárítani vagy törölni.

3. Az esetlegesen nem jegyzett részvények átvételét syndikátusilag biztosítottuk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Meghívó.

A PUTNOKI AGRÁRBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 3-IK ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1918. évi márczius hó 27-én délután 3 órakor az intézet saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, az 1917. évi nyereség felosztása és felmentvény megadása iránti határozathozatal. — 2. Esetleges indítványok.

Putnok, 1918. márczius 13.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: A mérleg és az erre vonatkozó összes mellékletek az intézet helyiségében az üzleti órák alatt t. részvényeseink által megtekinthetők.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1917. december 31-én.

KÖVETEL

Vagyon	korona	fill.	Téher	korona	fill.
Pénztári készlet	18850	—	Részvénytőke	200000	—
Váltó tárcza	21714	—	Tartaléktőke	5859	15
Adósok folyó számlán	28515	23	Betétek	56	90
Részvényesek hátraléka	135631	—	Hitelezők	3272	—
Értékpapír	4500	—	Átmeneti tételek	76	61
Átmeneti tételek	824	12	Tiszta nyereség	769	69
	210034	35		210034	35

TARTOZIK

Veszteség-nyereség számla 1917. december 31-én.

KÖVETEL

Veszteség	korona	fill.	Nyereség	korona	fill.
Alapítási és üzleti költségek	1826	73	Különböző kamatok és egyéb bevételek	2596	42
Tiszta nyereség	769	69			
	2596	42		2596	42

Putnok, 1917. december hó 31.

A könyvelésért: Steiner Lajos.

Dr. Ursziny Gyula, Gescheit Béla, Payer János, Székely Sándor, Dr. Krémer Arthur, Róth Ede, Tannenbaum Viktor, Ujházy Vilmos ig. tagok.

Dantsek Gyula, Engländer Lajos, Friedländer Sándor f. biz. tagok.